

Rendezvényszervezés alapjai

I. A rendezvény fogalma

Mi a rendezvény?

Magyar Értelmező Kéziszótár szerint: A rendezvény szervezett közösség keretein belül megtartott (esetenként szórakoztató jellegű) összejövetel.

A megrendelő szempontjából: A rendezvény alkalmi, széles körűgyűlés, időszakos összejövetel, előre megszervezett formában.

Három alapvető dolgot minden rendezvényről elmondhatunk:

Előre meghatározott célból, adott helyen és időben tartott összejövetel.

Mindezt a Rendezvényszervező Kézikönyv az alábbiak szerint foglalja össze:

A rendezvény egy meghatározott térben, időszakban és témakörben, nem üzemszerű ismétlődéssel szervezett eseménysorozat, továbbá a folyamatos üzemeltetés keretében szervezett egyedi esemény, amelynek során emberek egy csoportja közös cselekvést hajt végre alkalmi, kitüntetett jelleggel.

Mindezek alapján a rendezvényeket az alábbiak szerint csoportosíthatjuk:

- gazdasági cél szerint: nyereségorientált, profit célú illetve non profit rendezvények
- helyszín szerint: zárt térben, épületben lebonyolódó és szabad térben megtartottak
- helyszínek száma szerint: egyhelyszínes és többhelyszínes
- tervezés jellege alapján: spontán illetve tervezett események
- jellegük szerint: művészeti, tudományos, közművelődési, társadalmi, politikai, egyházi, sport, egyéb és a fentiek keverékéből a komplex rendezvények
- funkcionális tartalmuk szerint: kongresszus, konferencia és ezek altípusai, előadó-művészeti élőműsorok, versenyek, kiállítások, kvíz játékok, látványfelvonulások, demonstrációk, szertartások, protokolláris események, fogadások, ünnepi megemlékezések, több funkciós rendezvények
- általános csoportosítás szerint: világ, európai, nemzetközi, országos, regionális, megyei (városi), kisebb tájegységi, kistérségi, fővárosi és kerületi, kisebb közösségi rendezvények
- rendezők alapján: állami és magánrendezvény
- eredete szerint: kandidált, adaptált, innovált, konvencionális rendezvények

II. A rendezvény története

Foglaljuk össze röviden a rendezvények eddigi történelmi áttekintését, az egyes korokban elfoglalt szerepét.

Kezdjük az ókorban. Már az Egyiptomi Birodalomban is rendeztek különböző ünnepségeket, amelyeket főleg vallási illetve politikai okokból vagy a fáraó tiszteletére készültek. Szinte egyidősek az első társadalmak, kultúrák létrejöttével. Az első megarendezvényekre – amelyhez feltétlenül szükség volt már összefogott szervezésre – i.e. 776-ban, az Olimpiai Játékok keretein belül került sor. Ebből a korból még említésre méltóak a meghódított területek uralkodói osztályának tiszteletére rendezett fogadások és a Római Birodalomban gyakorta megrendezett különböző ünnepségek, fesztiválok és gladiátorjátékok. Ezek az ünnepségek alkalmasak voltak arra is, hogy összefogják a népet, a tömegbefolyás eszközeiként funkcionáljanak, illetve eltereljék a nép figyelmét a rossz körülményekről. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy nagyon

gyakran kerültek megrendezésre, volt olyan év is, amikor 182 napon át ünnepeltek valamit a rómaiak.

A közép- és kora újkorban a hatalmi elithez kapcsolódtak a színpompás rendezvények, mint például a királyi esküvők, temetések, udvari lakomák, lovagi viadalkok, melyek szigorú szabályok szerint zajlottak. Az udvar szereplőinek az udvarnok instrukcióit kellett követniük, ő volt a felelős a rendezvények megszervezéséért és lebonyolításáért. Az ünnepségek közismerten komoly politikai szerepe kettős jellegű volt: üzenetet hordoztak a rendszer, a hatalom birtokosai részéről, de sok esetben az ország presztízsét is növelték. Sikerüket jórészt megrendezésük zökkenőmentessége szerint ítélték meg.

A barokk kori Magyarországon fényes főúri keretek között gazdagon bontakozott ki az udvari élet. A lakomák, vadászatok, családi események alkalmával rendezett ünnepségek, díszes temetések elmaradhatatlan részeivé váltak ennek a kornak. A világi tárgyú színjátszás is a főnemesi udvar reprezentációs igényeinek szolgálatában állt.

A reformkor a társas élet fellendülésének kora is volt, hiszen a magánházaknál, színházakban, hangversenyeken, ünnepélyeken, kirándulásokon és az egyletekben az emberek folyamatosan keresték egymás társaságát. Az estélyek, bálók, farsangi táncmulatságok mellett a főváros időtöltésének kedvelt és divatos formájává váltak a szabadtéri események, mint például a budai búcsú vagy a gellérthegyi húsvéthétfői népiünnep.

A XIX.-XX. század fordulóján a társasági és a sportélet rendezvényei mellett megjelentek a kiállítások, bemutatók. Jelentős esemény volt az 1896-os millenniumi kiállítás, ahol a kereskedelmi és gazdasági élet képviselőinek pavilonjai mellett, bemutatkozott a hadügy, a haditengerészet és a főváros is. A rendezők gondoskodtak a szórakoztatásról, ahogy azt napjainkban is tapasztaljuk.

Ezek azonban még nem voltak üzleti rendezvények, mert nem egy cégmárka, szolgáltatás stb. népszerűsítése, bemutatása érdekében történtek. Az eseménymarketing korai rendezvényei csak az I. világháború után, de tömegesen a II. világháborút követően az USA-ban kezdődtek. A háború utáni első években Közép- és Kelet Európában a rendezvények a pártrendezvényekre és a központi állami hatalom összejöveteleire, valamint néhány szakkiállításra és konferenciára korlátozódtak. Az első hivatalos rendezvényszervező vállalatok a hatvanas évektől jelentek meg, amikor újra nagy számban kerültek megrendezésre a koncertek, színházi és operaelőadások, bálók, valamint vállalati bemutatók, kiállítások, állami fogadások. Ezek után még éveknek kellett eltelniük, hogy a rendezvények ismét visszakapják régi jelentőségüket és további fejlődésnek induljanak.

Magyarországon a 80-as évekig minden nagyobb létszámú rendezvényt be kellett jelenteni jóváhagyásra a Művelődésügyi Minisztériumba, ahol még a belső elhárításnak is beleszólási joga volt az eseményekbe. A 90-es évek elején zajló politikai, gazdasági változások, mint mindent, a rendezvényszervezést is forradalmisították. A vállalkozói, nemzetközi nyitási folyamatokkal párhuzamosan a rendezvények száma, típusa és minősége is jócskán megnőtt. Értékké vált a minőség és jelentős szerephez jutott az ár is.

III. Rendezvénytípusok

A. Hivatalos rendezvények

1. Konferencia

A konferencia előre meghatározott napirend és program szerint zajló, általában problémamegoldó ülés, ahol a hallgatóság kérdezhet, reagálhat, kritizálhat vagy vitatkozhat. A kongresszusnál kisebb létszámú összejövetel és kevesebb kérdés megtárgyalására irányul. Nem hosszú

időtartamú. Nagyobb konferenciák esetében gondoskodnunk kell a meghívottak szállodai elhelyezéséről és a konferencia vacsoráról is. Nemzetközi konferencia esetében a résztvevők minimálisan három, de inkább sok országból érkeznek, ezért tolmácsolásra feltétlenül szükség lesz. A résztvevők számától függően van, hogy több üléstermet kell biztosítanunk, a vendégeket pedig különböző kategóriájú szálláshelyeken kell elszállásolnunk. Mivel e rendezvényeknél általában sok a kísérő, a partner, gondoskodnunk kell ún. hölgyprogramokról is. A házigazda legyen magas rangú személy. A konferenciára a résztvevők egyénileg fizetik be a részvételi díjat.

2. Kongresszus

Egy politikai, szakmai, kulturális, vallási vagy más csoport több száz vagy akár ezer képviselőjének rendszeres találkozási formája. Csak a szervezet tagjai vehetnek részt rajta. Gyakran egy téma megvitatására hívják össze, meghatározott gyakorisággal kerül megrendezésre. A nemzetközi kongresszusok zömében igen formálisak, általában évente üléseznek.

3. Corporate meeting

A testületi üléseken, az ún. corporate meetingeken általában kisebb a létszám, mint egy konferencián, maximum 50 fő alatt. Mivel közös a munkanyelv, nincs szükség tolmácsra. A résztvevők általában magas szintű vezetők, ezért őket VIP bánásmódban részesítjük. A feszített munkatempó miatt, szabadidős programokat kell szerveznünk. A corporate üléseket az intenzív időkihasználtság miatt gyakran városon kívül, csendesebb vidéki helyeken, ingerszegény környezetben rendezik, hogy a résztvevők maximálisan koncentrálhassanak a munkára. A résztvevők kis létszáma, de a VIP jelleg miatt is a szokásosnál többet kell törődnünk a biztonsági feltételekkel.

4. Ülés, meeting

A legáltalánosabb elnevezés, tulajdonképpen minden közepes nagyságú összejövetelt érthetjük rajta. Kisebb elnökség és a hallgatóság egymással szemben ül, a témákhoz jelentkezés alapján lehet hozzászólni. Ülést lehet meghatározott időközönként, de ad hoc jelleggel is szervezni.

5. Tréning

A kisebb-nagyobb csoportok számára szervezett oktatás, továbbképzés. Intenzív munkaiülésnek számít, ezért szervezése a konferenciákkal mutat azonos jegyeket. Ma már a vállalatok által a partnerek számára szervezett tréningek is gyakoriak.

6. Sajtótájékoztató

Tárgyalások, konferenciák, vásárok, kiállítások, szakmai bemutatók, vállalati évfordulók, kitüntetés vagy egyszerűen a nagyobb nyilvánosság, vagy meghatározott szakmai köröknek szóló tájékoztatás esetén a sajtó összehívása, informálása. Több országból érkező újságíró meghívása esetén sajtóértekezletről, sajtókonferenciáról beszélhetünk.

7. Kiállítás

A marketing-mix elemét képezi, azaz az eladás ösztönzésének egyik módját jelenti. Vásár, kiállítás, szakkiallítás, szalon, expo és szakvilágkiállításról beszélhetünk.

B. Étkezéssel egybekötött rendezvények

1. Bankett, fogadás, állófogadás

A fogadás valamilyen esemény ünneplése, illetve valamely magas rangú vendég tiszteletére vendéglátással összekapcsolt összejövetel. A bankett ehhez hasonló, amely lehet ünnepi lakoma, díszbéd, díszvacsera.

Az állófogadás a legelterjedtebb rendezvénytípus. A lényege abban áll, hogy az enni-, és innivalót a büféasztalon helyezük el, minden ételt állva kell elfogyasztani. Az előkészületei hasonlóak a cocktail party

előkészületeihez, de itt kötelező betartani a fejenként másfél négyzetméter alapterületet. A pohárköszöntőt mindig a fő házigazda mondja, utána a fővendég, ehhez állómikrofont és dobogót kell biztosítani.

2. Buffet-dinner

Az ún. ültetési álló rendezvényeken, a buffet-dinner alkalmával a teremben a büféasztalon kívül a visszaigazolt vendégek számának megfelelő ülőhellyel asztalokat is terítünk, de ültetési rendet nem készítünk. Itt nagy a helyigény, két négyzetméterrel kell számolni, mert sok a felszolgáló is. A házigazda asztalához ültetendő vendégeket egyenként kell várni és oda kell kísérni. A buffet-dinner alkalmával legtöbbször zenét, háttérzenét is szervezni kell, ez nagyon kellemessé teheti az estét.

3. Koktélparti

Olyan társas összejövetel, ahol új üzleti kapcsolatok és ismeretségek köttetnek. A rendezvényszervező számára nem nehéz rendezvény. Az étkezés visszafogott, de mégis elegáns. A koktélpartinál másfél négyzetméter alapterülettel kell számolnunk, de figyelembe kell vennünk a helyiség esetében a légköbmétert is, tehát alacsony helyiségbe kevesebb személyt tudunk meghívni.

4. Egy pohár pezsgő

Az egy pohár pezsgő nevű rendezvény, kiállítás megnyitáshoz, szerződés aláírásához, szoboravatáshoz, kitüntetés átadásához kapcsolódó esemény, annak szerves része.

C. Egyéb rendezvények

- Anket: tanácskozás, értekezlet, vitautülés
- Bál: nagyobb szabású, általában szervezett, rendszerint táncmulatság
- Bemutató: valaminek az első nyilvános előadása
- Estély: az esti órákban rendezett, gyakran vacsorával és tánccal egybekötött ünnepélyes összejövetel, amit valakinek a tiszteletére adnak
- Fesztivál: ünnepi játékok, ünnepi előadás sorozat, ünnepélyes seregszemle
- Gála: díszes, ünnepélyes előadás, műsor
- Parádé: látványos, fényűző, pompás ünnepség, felvonulás
- Show: látványos, vegyes szórakoztató műsor
- Tutorial: oktatási, konzultációs rendezvény

Felhasznált irodalom:

Dr. Faragó Hilda: *Idegenforgalmi rendezvények és kongresszusok szervezése* (1999)

Görög Ibolya: *Protokoll az életem* (1999)

Sille István: *Az etikett és a protokoll kézikönyve* (1989)